

ЖИТТЄВИЙ І ТВОРЧИЙ ШЛЯХ ДОКТОРА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ НАУК, ПРОФЕСОРА БАЛАШОВА МИКОЛИ ТИМОФІЙОВИЧА (до 100-річчя з дня народження)

Серед вчених та практиків, які зробили значний внесок у становлення й розвиток зоотехнічної науки, галузі свинарства зокрема, одне із провідних місць по праву належить доктору сільськогосподарських наук, професору М.Т. Балашову.

Народився Микола Тимофійович Балашов 19 травня 1910 р. у с. Боратино Воронежської області в родині селян-незаможників.

Із 1929 по 1932 рік навчався на зоотехнічному факультеті Воронежського зооветеринарного інституту, після закінчення якого його доля була тісно пов'язана зі Всесоюзним науково-дослідним інститутом свинарства (нині інститут свинарства УААН).

Саме у цій науковій установі він пройшов шлях від наукового співробітника до завідуючого відділом розведення (1932-1941 рр.).

З 1941 по 1946 рр. – офіцер збройних сил, учасник Великої Вітчизняної війни. Нагороджений орденом «Красной звезды», медалями: «За отвагу», «За оборону Кавказа», «За Победу над Германией».

Після повернення з фронту (1946-1947 рр.) – співробітник Міністерства закордонних справ СРСР.

З 1947 по 1950 рр. – заступник директора, директор Полтавського науково-дослідного інституту свинарства (м. Полтава), а з 1950-1951 рр. – заступник начальника управління сільськогосподарської пропаганди Міністерства сільськогосподарства УРСР.

Досить тривалий час (1951-1961 рр.) М.Т. Балашов працював директором Українського НДІ тваринництва степових районів ім. М.Ф. Іванова «Асканія Нова», а з лютого 1961 р. по листопад 1962 р. – директор Українського НДІ фізіології і біохімії сільськогосподарських тварин. Йому притаманні організаторські здібності, цілеспрямованість і високий професіоналізм.

Наукові дослідження М.Т. Балашова присвячені головним чином розвитку свинарства в нашій країні.

За час роботи у вказаних вище науково-дослідних інститутах професор М.Т. Балашов був організатором і виконавцем цілої низки експериментальних робіт, спрямованих на вдосконалення існуючих та створення нових, більш високопродуктивних порід свиней, впровадження промислової технології виробництва продукції свинарства.

Ще на зорі становлення й розвитку вітчизняного свинарства ним були виконані роботи, спрямовані на покращання продуктивних якостей місцевих свиней кнурами великої білої англійської та беркширської порід. У подальшому широко вивчалися питання промислового схрещування свиней, його організація, найбільш ефективні поєднання порід у різних зонах України.

Балашов М.Т. розробляв питання ведення селекційно-племінної роботи в свинарстві, відбору і підбору при промисловому схрещуванні за типами конституції, по використанню двох плідників для одержання потомства від одної свиноматки, що дає можливість вивчити вибірковість запліднення і вплив материнського організму на формування потомства.

Професором М.Т. Балашовим одноосібно та у співавторстві опубліковано чимало підручників, навчальних посібників, довідників, методичних рекомендацій та понад 100 наукових статей.

Результати науково-дослідної роботи дали

можливість підготувати й успішно захистити у 1969 р. докторську дисертацію на тему «Теорія і практика міжпородного схрещування в свинарстві».

Основою наукової діяльності М.Т. Балашова було постійне прагнення до вирішення практичних питань галузі свинарства.

Під його керівництвом успішно захистили кандидатські дисертації, ставши відомими вченими, професори В.П. Коваленко, В.А. Коваленко, кандидати сільськогосподарських наук Н.М. Середя, А.М. Паливода та інші.

За вагомий внесок у розвиток вітчизняного свинарства у 1960 р. М.Т. Балашову присвоєно Почесне звання Заслуженого зоотехніка Української РСР.

Під керівництвом М.Т. Балашова в інституті свинарства були започатковані глибокі дослідження з біохімії, імуногенетики, якості м'яса так сала, фізіології, годівлі й зоогігієни.

У 1970 р. професор М.Т. Балашов переходить на педагогічну роботу до Полтавського сільськогосподарського інституту (сьогодні – державна аграрна академія), де і працював завідувачем кафедри технології промислового свинарства до 1989 року.

Як відомого вченого, умілого організатора зоотехнічної науки, талановитого педагога М.Т. Балашова неодноразово призначали Головою ДЕК до Харківської зооветеринарної академії, Херсонського аграрного університету, Донського державного аграрного університету (Росія).

Микола Тимофійович користувався великим і заслуженим авторитетом серед студентів, викладачів, науковців, спеціалістів та керівників сільськогосподарських підприємств.

Вшанували пам'ять відомого вченого організатора зоотехнічної науки на міжвузівській конференції: «Вклад вчених Полтавщини в становлення та розвиток свинарства в Україні». Цікаві й змістовні доповіді про його життєвий і творчий шлях підготували доцент Н.Д. Голуб, студентка IV курсу факультету ТВППТ Ю. Коваленко. Теплі спогади прозвучали і у виступах академіків УААН В.П. Рибалка, В.Ф. Коваленка, професорів В.С. Тендітника, В.М. Нагаєвича.

Пам'ять про відомого вченого, організатора зоотехнічної науки, прекрасного педагога, професора М.Т. Балашова назавжди залишиться у наших серцях.

*Зав. кафедрою ТВППТ, проф. В.М. Нагаєвич,
доцент кафедри ТВППТ Н.Д. Голуб*